

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 Trondheim

Deres ref:
Vår ref: 333.2/2024
Sted: Trondheim
Dato: 15.05.2024

Bestandsstatus gaupe, jerv, ulv og bjørn fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt

I Forskrift om forvaltning av rovvilt heter det i §3: "Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene."

I brev mottatt fra Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet) datert 20. mai 2005 heter det: "Det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt skal angi antall årlige ynglinger av rovvilt det enkelte år. For jerv og gaupe oppgis også antall årlige ynglinger som et gjennomsnitt av antall ynglinger de foregående tre år. Dette tallet angir måloppnåelse i den enkelte region. Direktoratet ber om att tall for gjennomsnittlig antall årlige ynglinger av jerv og gaupe i rovviltregionene oppgis som heltall. Der gjennomsnittet for disse tre år ikke er heltall, bes nyttet vanlige avrundingsregler for å angi antall ynglinger samlet for treårsperioden."

Antall årlige ynglinger som er påvist gjennom det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt oppsummeres her for den enkelte art.

Gaupe

Bestandsstatus for gaupe er hentet fra Rovdata - NINA Rapport 2307 "Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2023."

Familiegrupper av gaupe før jakt						
Forvaltnings- region	Nasjonalt bestandsmål	2021 ¹	2022 ²	2023 ³	Gjennomsnitt	Avrundet til heltall (ref. DN 20.05.2005)
1	-	0	0	0	0	0
2	12	15,5	12	14,5	14	14
3	5	6	7	7,5	6,8	7
4	6	3	3	4,5	3,5	4
5	10	8,5	10,5	11,5	10,2	10
6	12	18	14	13	15	15
7	10	10	6	11,5	9,2	9
8*	10(4)	6(2)	6(0)	9(1)	7 (1)	7(1)
Sum	65	67	58,5	71,5	65,7	66

* Tallene i parentes angir ynglinger i Finnmark fylke.

¹ 2021

Region 2 deler en yngling med region 3. Denne er delt mellom regionene.

Region 5 deler en yngling med region 3 og en yngling med region 4. Disse er delt mellom regionene.

Region 7 deler to ynglinger med Sverige. Region 4 og 5 deler en yngling med Sverige. Alle disse er delt mellom landene.

² 2022

Region 4 deler en yngling med region 5. Denne er delt mellom regionene.

Region 4 deler to ynglinger med Sverige og Region 5 deler en yngling med Sverige. Alle disse er delt mellom landene.

³ 2023

Region 2 deler en yngling med region 4. Denne er delt mellom regionene.

Region 5 deler en yngling med region 3 og to ynglinger med region 4. Disse er delt mellom regionene.

Region 6 deler en yngling med region 7 og en yngling med Sverige. Disse er delt mellom regionene/landene.

Jerv

Bestandsstatus for jerv er hentet fra Rovdata - NINA Rapport 2338 "Yngleregistrering av jerv i Norge i 2023".

Ynglinger av jerv						
Forvaltnings-region	Nasjonalt bestandsmål	2021	2022	2023	Gjennomsnitt	Avrundet til heltall (ref. DN 20.05.2005)
1	-	0	1 ¹	1 ²	0,7	1
2	-	0	0	0	0	0
3	4	8 ⁴	2	6 ²	5,3	5
4	-	0	0	0	0	0
5	5	18 ^{1,5}	10 ⁵	15 ^{3,5}	14,3	14
6	10	17 ^{1,5}	9 ⁴	16 ²	14	14
7	10	8 ⁵	11	11 ³	10	10
8*	10(3)	9(5) ²	12(5) ¹	15(5) ^{4,1}	12(5)	12(5)
Sum	39	60	45	64	56,3	56

* Tallene i parentes angir ynglinger i Finnmark fylke.

¹ Inkludert en dokumentert ynglelokalitet hvor tispe og tre unger er avlivet.

² Inkludert en dokumentert ynglelokalitet hvor tispe og to unger er avlivet.

³ Inkludert en dokumentert ynglelokalitet hvor tispe og en unge er avlivet.

⁴ Inkludert to dokumenterte ynglelokaliteter hvor tispe og to unger er avlivet i begge lokalitetene

⁵ Inkludert en dokumentert ynglelokalitet hvor to unger er avlivet.

Tabellen under viser antallet ynglinger når alle "hiuttakene" er trukket fra, hvor tispe og/eller valp(er) er avlivet.

Ynglinger av jerv						
Forvaltnings-region	Nasjonalt bestandsmål	2021	2022	2023	Gjennomsnitt	Avrundet til heltall (ref. DN 20.05.2005)
1	-	0	0	0	0	0
2	-	0	0	0	0	0
3	4	6	2	5	4,3	4
4	-	0	0	0	0	0
5	5	16	9	13	12,7	13
6	10	15	7	15	12,3	12
7	10	7	11	10	9,3	9
8	10	8	11	12	10,3	10
Sum	39	52	40	55	49	49

Brunbjørn

Metodikken med å påvise binner med årsunger i felt har over mange år vist seg å være dårlig egnet. Kun i noen veldig få tilfeller har det vært mulig å verifisere at det var årsunger. I de aller fleste tilfeller har en ikke kunnet verifisere alder på ungene, eller en har kunnet verifisere at det som var meldt som årsunger ikke var årsunger. Selv for erfarent og trent personell kan det være svært vanskelig å skille årsunger fra fjorårsunger. Observasjonsmaterialet er av naturlige årsaker også ofte av dårlig kvalitet, eksempelvis foto av dyr fra langt hold, foto av utydelige sporavtrykk og innmeldinger av synsobservasjoner som ikke lar seg verifisere. Av denne årsak blir derfor sannsynlig antall årlige kull med bjørnunger beregnet, basert på den løpende innsamling og DNA analyse av biologisk materiale fra bjørn i Norge.

Bestandsstatus for brunbjørn er hentet fra Rovdata - NINA Rapport 2454 "DNA-basert overvåking av brunbjørn i Norge i 2023".

Hunnbjørner påvist ved DNA analyse i 2023: Totalt ble det i løpet av 2023 samlet prøver fra 79 hunnbjørner i Norge. Disse fordelte seg med 38 hunnbjørner i forvaltningsregion 8 (36 i tidligere Finnmark og 2 i tidligere Troms), 8 i region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag) og 33 i region 5 (Hedmark).

Beregning av binner med årsunger i 2023: Det skandinaviske bjørneprosjektet har utviklet en metode til å beregne antall kull med bjørnunger født det enkelte år, basert på den løpende innsamling og DNA analyse av biologisk materiale fra bjørn i Norge (Bischof og Swenson 2010 "Estimating the number of annual reproductions based on the number of female brown bears documented in Norway in 2008 and 2009").

Modellen anslår at det ble født mellom fem og femten kull, men at det mest sannsynlig ble født ti (9,6) kull i Norge i 2023. Beregningene viser at det trolig ble født 3,1 kull i rovviltregion 8 (Troms og Finnmark), 1,5 kull i region 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag), og 5,0 kull i region 5 (Hedmark).

Årskull av brunbjørn		
Forvaltnings-region	Nasjonalt bestandsmål	Status 2023
1	-	0
2	-	0
3	-	0
4	-	0
5	3	5,0
6	3	1,5
7	1	0
8	6	3,1
Sum	13	9,6

Ulv

Data på bestandsstatus for ulv er hentet fra «Ulv i Norge pr. 31. mars 2024 - Konklusjoner fra bestandsovervåking vinteren 2023-2024», Rapport 4 fra Høgskolen i Innlandet, datert 14. mai 2024 (referanse 22/00114-19).

Rapporten viser at det i løpet av registrerings sesongen vinteren 2023-2024 (1. oktober – 31. mars) ble bekreftet fem ynglinger av ulv i helnorske revir og tre i grenserevir i 2023. Tilsvarende antall ynglinger i 2022 var henholdsvis tre og seks. Når beregning av bestandsmål for ynglende ulv legges til grunn, der yngling i grenserevir er satt til 0,5, er antall ynglinger av ulv i Norge 6,5 valpekull i 2023.

REVIR	FYLKE/LÄN	Kull i 2023
Julussa	Innlandet	Ja
Rafjellet	Innlandet	Ja
Setten	Akershus/Innlandet	Ja
Østmarka	Akershus	Ja
Mangen	Innlandet/Akershus	Ja
Kynna	Innlandet/Värmland	Ja
Rotna	Innlandet/Värmland	Ja
Fjornshöjden	Värmland/Akershus	Ja

Valpekull er i 2023 påvist i de helnorske revirene Julussa, Rafjellet, Setten, Østmarka og Mangen, samt i grenserevirene Kynna, Rotna og Fjornshöjden.

Med hilsen

Henrik Brøseth

Henrik Brøseth
Fagansvarlig – Rovdata